

ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ РЕКРЕАЛОГІЇ

- **Рекреаційні потреби** - продукт історичного розвитку, що виступає змінною категорією - потреби у відновленні фізичних, психічних і духовних сил.

РІВНІ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОТРЕБ

Фактори рекреаційного попиту

Загальні

- Вільний час
- Ступінь привабливості курортів, територій
- Купівельна спроможність
- Ступінь розвитку соціального та медичного страхування, благодійних фондів тощо.

Специфічні

- Ціна туру
- Якість та безпека рекреаційних послуг
- Доступність
- Демографічна структура суспільства
- Психологічні фактори

Фактори, які впливають на формування рекреаційних потреб

- соціально-економічні;
- демографічні;
- особистісно-поведінкові;
- фактори культурного і суспільно-психологічного характеру;
- ресурсно-екологічні;
- політичні.

Рекреаційні потреби

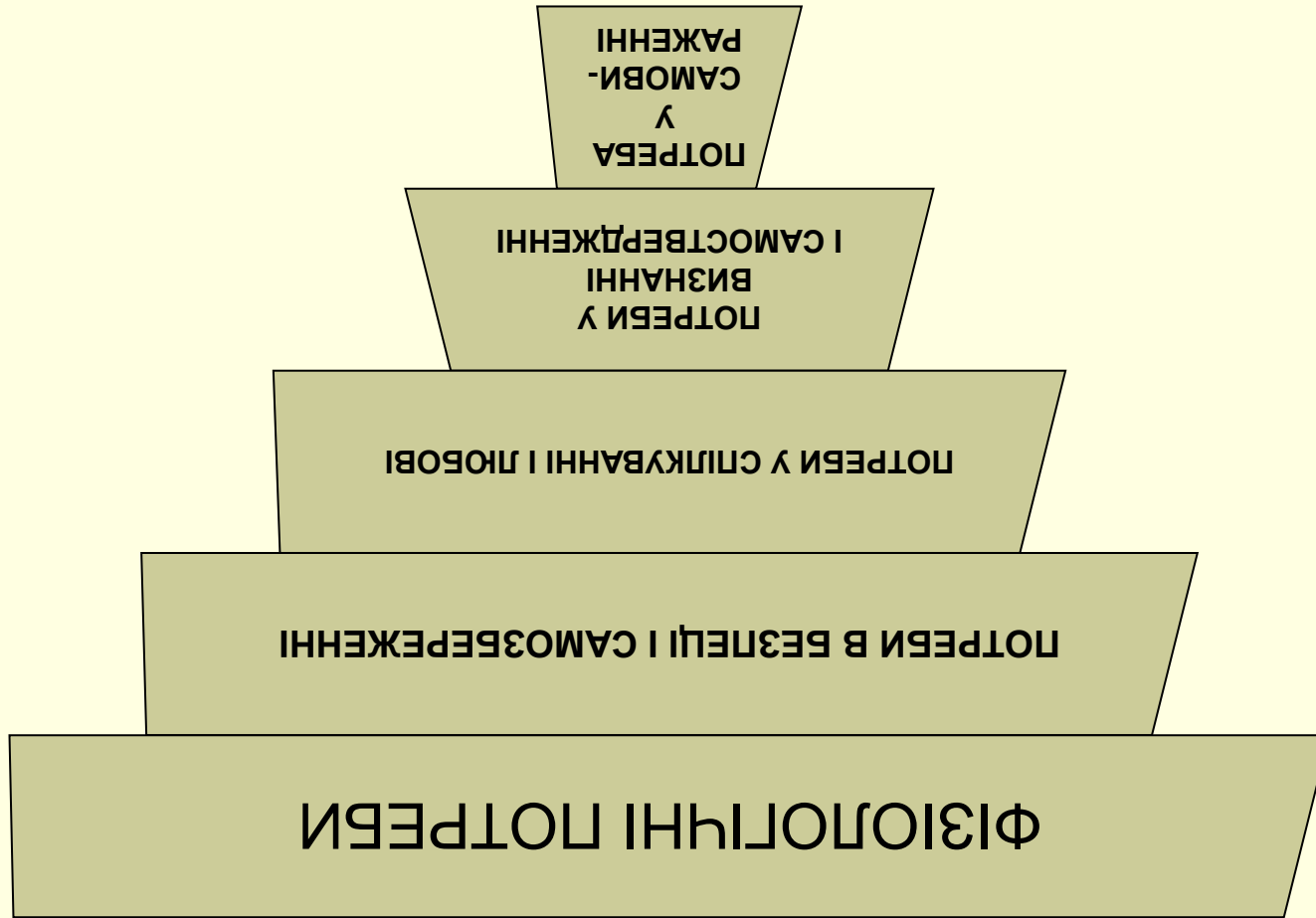
- **Сон і харчування** - є природною основою рекреації, що забезпечує просте відтворення затрачених фізичних і нервових сил людини;
- **Оздоровлення** – свідома діяльність, спрямована на відновлення сил індивіда.
- **Рух** – рекреаційна сутність руху проявляється в тому, що витрачені під час руху фізичні сили активізують швидко відновлення емоційних та інтелектуальних сил.
- **Пізнання** – потреби людини в пізнанні духовних і моральних цінностей, накопичення і поглибленні знань.
- **Спілкування** – задоволення комунікативної потреби людей, тобто потреби у фізичному, психологічному, матеріальному і духовному зв'язку з іншими людьми.

Мотиви як засоби задоволення потреб

– це зумовлюючі причини, які визначаються біологічними і соціальними потребами і покликані задовольняти людей:

- Природні;
- Культурні;
- Психологічні;
- Економічні.

Ієрархія потреб - розподіл потреб індивіда в порядку зменшення значущості їх впливу на мотивацію

Рекреаційна територія (акваторія) – складова земельного фонду (водного простору), що використовується в туризмі, лікуванні й відпочинку.

Території, які резервуються для рекреаційних потреб класифікуються:

- *залежно від власника;*
- *за значимістю використанням для оздоровлення населення;*
- *за призначенням;*
- *за часовим фактором.*

Рекреаційна діяльність представляє собою систему заходів, спрямованих на реалізацію рекреаційних потреб, відтворення і розвиток життєвих сил людини, її інтелектуальне удосконалення, яка характеризується різноманітністю поведінки людей і самоцінністю її процесу.

Рекреаційна система - система, спрямована на рекреаційну діяльність, що складається з декількох елементів, а цільовою функцією є найповніше задоволення рекреаційних потреб.

СОЦІАЛЬНИЙ ЧАС ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

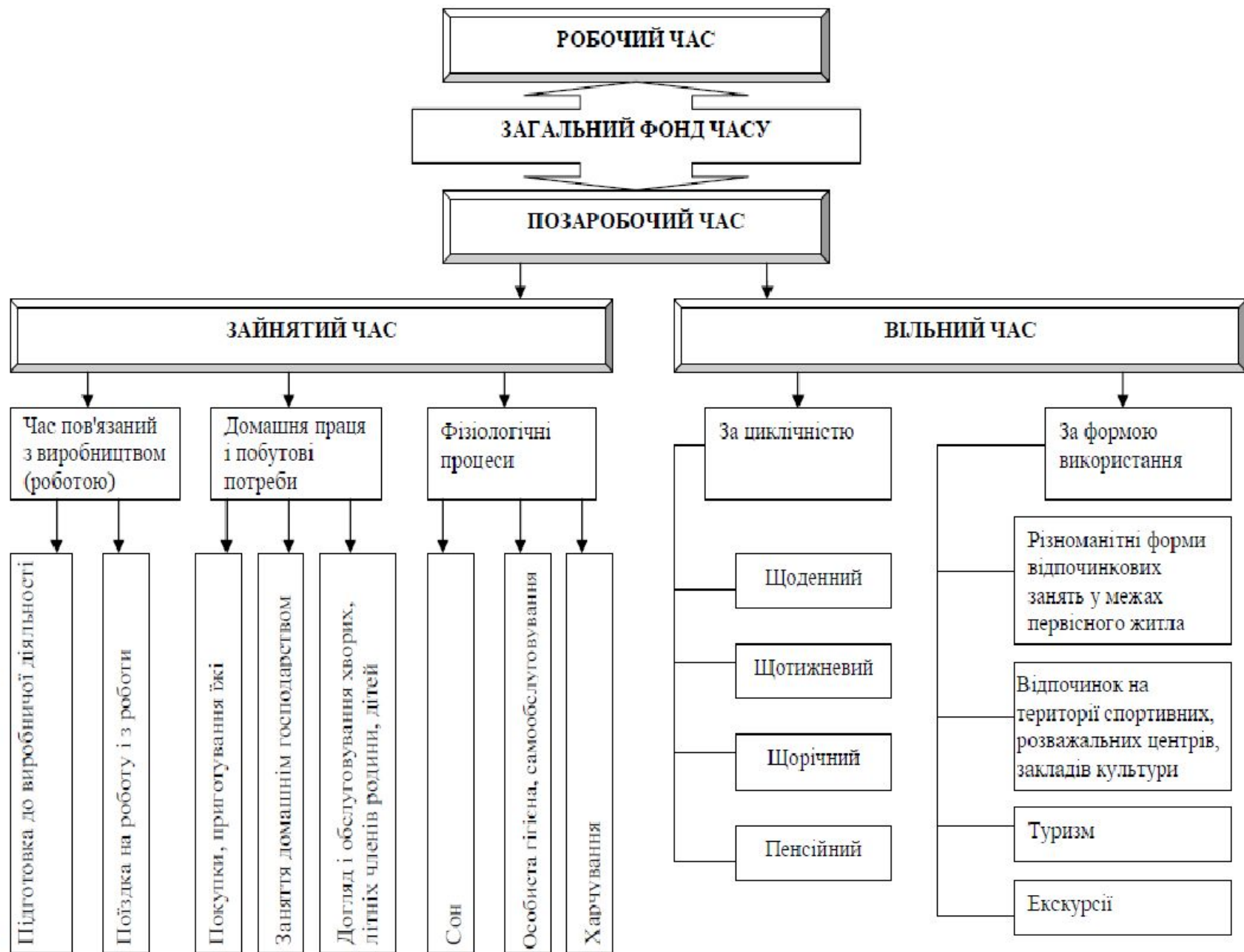
- **Час** є необхідною умовою зайняття рекреаційною діяльністю.
- **Вільний час** – динамічна категорія, що носить риси певної епохи, класу, соціальної групи, що змінюється по об'єму і змісту.

Соціальний час (24 години)=
робочий час + позаробочий час

(8 годин витрачається на сон, 8 годин – робочий час і 8 годин – позаробочий час)

Згідно Р. Ланкуаре, час, яким володіє людина протягом життя, можна класифікувати:

- Час соціальний і час особистий;
- Час активної діяльності і час відпочинку;
- Час виробничої діяльності і час, не пов'язаний з отриманням прибутку;
- Час структурований і неструктурований.

Основне призначення вільного часу в сучасних умовах – сприяти всебічному розвитку особистості.

- **Вільний час** (за Т.В.Ніколаєнко) – частина позаробочого часу, не пов'язана із задоволенням фізіологічних потреб і примусовою діяльністю неробочого характеру (наприклад, переміщення в просторі).
- **Вільний час** (І.В. Зорін, В.О. Квартальнов) – час, вільний від праці і обов'язкових занять, яким суб'єкт володіє самотійно.

Рекреаційний час

Рекреаційний час - це частина соціального часу особистості, який використовується:

- для збереження здоров'я людини
- для відновлення здоров'я людини
- для розвитку фізичного і духовного здоров'я людини
- для інтелектуального вдосконалення людини

Співвідношення рекреаційного часу з іншими категоріями соціального часу в міру розвитку суспільства змінюється.

Властивості рекреаційного часу

- Ієрархічність
- Квантовість
- Функціональність
- Мінливість

Рекреаційний час - час реалізації рекреаційної функції діяльності людини. (І.В. Зорін, В.О. Квартальнов).

Структура рекреаційного часу протягом життя людини

Види рекреаційного часу	Частка тривалості, %
Інклюзивний (протягом робочого дня)	4.0
Щоденний (після роботи)	40.0
Щотижневий (в кінці робочого тижня)	34.8
Відпускний	8.0
Пенсійний	13.2
Всього	100.0